

3. LECKE

EGYSZERŰ MŰLT IDŐ (IMPERFEKTUM)

- az igealak felépítése: tő – időjel – rag > sano-i-n
- a múlt idő jele: **-i-**

Kapcsolódási szabályok:

- a tövégi **-o/-ö/-u/-y** nem változik meg. Tehát a tő végéről levágjuk az infinitívuszt, és hozzákapcsoljuk az **-i-** időjelet, pl.
sanoa ‘mondani’ > *sano-* > *sanoi*; *puhua* ‘beszélni’ > *puhu-* > *puhui*;
- a tövégi **-i/-e/-ä** kiesik, pl.
etsiä ‘keresni’ > *etsi-* > *etsi*; *olla* ‘lenni’ > *ole-* > *oli*; *elää* ‘élni’ > *elä-* > *eli*;
- a tövégi **hosszú magánhangzó** megrövidül, pl.
saada ‘kapni’ > *saa-* > *sai*; *jäädä* ‘maradni’ > *jää-* > *jäi*
- a **diftongus** első eleme kiesik, pl.
viestä ‘vinni’ > *vie-* > *vei*; *juoda* ‘inni’ > *juo-* > *joi*; *syödä* ‘enni’ > *syö-* > *söi*
- az **-a** végű tövek a következő képpen viselkednek:
  - kéttagú szavakban:
    - ha az első szótagban is **a** van, akkor a szóvégi **-a o-ra változik**, pl.
maksaa ‘fizet’ > *maksa-* > *maksoi*
    - ha az első szótagban **u** vagy **o** van, akkor a szóvégi **a kiesik**, pl.
muistaa ‘emlékezni’ > *muista-* > *muisti-*; *ostaa* ‘vesz’ > *osta-* > *osti*
  - három- vagy több tagú szavak esetén az **a kiesik**, pl.
rakastaa ‘szeretni’ > *rakasta-* > *rakasti*
- a tövégi **-ti si-**re vált (nyelvtörténeti okok miatt), pl. *herätä* ‘felkelni’ > *heräsi*, *haluta* ‘akarni’ > *halusi*, *vastata* ‘válaszolni’ > *vastasi*, *tietää* ‘tudni’ > *tiesi*, *tuntea* ‘érezni’ > *tunsi*, *löytää* ‘találni’ > *löysi*, *kieltää* ‘megtiltani’ > *kielsi*, *ymmärtää* ‘érteni’ > *ymmärsi* (DE! *ostaa* ‘venni’ > *ostin*)
- A fokváltkozás az egyszerű múlt időre is érvényes. Nincs fokváltkozás harmadik személyben (*hän, he*), ahogy a jelen időnél megszokhattuk.
- Egyes szám harmadik személyben az idő jelhez nem járul igei személyrag, pl. *hän puhui*, *sanoi*, *meni*.

FELADATOK

1. Add meg az igék egyszerű múlt idejű alakját!

asun	_____	nauran	_____
kerron	_____	annan	_____
soitan	_____	soitan	_____
itken	_____	autan	_____
nukun	_____	jään	_____
kirjoitan	_____	saan	_____
kävelen	_____	myyn	_____
istun	_____	tuon	_____
pesen	_____	vien	_____
uskon	_____	lyön	_____
voin	_____	tapaan	_____
matkustan	_____	pelaan	_____
leikin	_____	ymmärrän	_____
urheilen	_____	pyydän	_____
maksan	_____	rakennan	_____

2. Alakítsd át a mondatokat egyszerű múlt időbe!

Haluamme lähteä matkalle jouluna. (Karácsonykor el akarunk utazni.)

Hotellissa tapaamme matkaoppaan. (A hotelben találkozunk az idegenvezetővel.)

Opas kertoo meille Luxorin historiasta. (Az idegenvezető Luxor történelméről mesél.)

Syömmе аamiasta hotellissa, mutta illalla käymme ravintolassa. (A hotelben reggelizünk, de este étterembe megyünk.)

Ajamme paljon taksilla. (Sokat taxizunk.)

Basaarissa egyptiläiset myyvät vaatteita. (A bazárban az egyiptomiak ruhákat árulnak.)

Minun vaimo ostaa monta kesäpaitaa. (A feleségem sok pólót vesz.)

SZÓSZEDET

<i>sanoa</i>	mondani	<i>tavata*</i> (<i>tapaan</i>)	találkozik
<i>puhua</i>	beszélni	<i>pyytää*</i>	kér
<i>etsiä + part.</i>	keresni vmit	<i>rakentaa*</i>	épít
<i>saada</i>	kapni	<i>lähteä*</i>	indul
<i>jäädä + mihin?</i>	maradni vhol	<i>joulu</i>	karácsony
<i>viedä</i>	vinni	<i>jouluna</i>	karácsonykor
<i>maksaa</i>	fizetni	<i>(matka)opas*</i> (<i>oppaa-</i>)	idegenvezető
<i>muistaa</i>	emlékezni	<i>historia</i>	történelem
<i>ostaa</i>	venni	<i>aamianen</i>	reggeli
<i>herätä</i>	felkelni	<i>egyptiläinen</i>	egyiptomi
<i>haluta</i>	akarni	<i>vaatteet</i>	ruha
<i>vastata</i>	válaszolni	<i>laiva</i>	hajó
<i>tietää*</i>	tudni	<i>matkustaa</i>	utazik
<i>tuntea*</i>	érezni	<i>matkustaminen</i>	utazás
<i>löytää</i>	találni	<i>helppo*</i>	könnyű
<i>kieltää</i>	megtiltani	<i>odottaa*</i>	vár
<i>ymmärtää*</i>	érteni	<i>satama</i>	kikötő
<i>kertoa* +sta/stä</i>	mesélni vmiről	<i>hytti*</i>	kabin
<i>itkeä</i>	sír	<i>terveiset +sta/stä</i>	üdvözet vhonnan
<i>nukkua*</i>	alszik	<i>aurinkoinen</i>	napos
<i>kirjoittaa*</i>	ír	<i>aurkinko*</i>	nap
<i>kävellä</i>	sétál	<i>Turkki*</i>	Törökország
<i>pestä</i>	mos	<i>lauantai</i>	szombat
<i>uskoa</i>	hisz	<i>viikonloppu*</i>	hétvége
<i>voida</i>	tud vmit csinálni	<i>meri</i>	tenger
<i>matkustaa</i>	utazik	<i>ranta*</i>	part
<i>leikkiä*</i>	játszik	<i>vuokra-auto</i>	bérelt autó
<i>urheilla</i>	sportol	<i>kuuluisa</i>	híres
<i>nauraa</i>	nevet	<i>vesiputous</i>	vízesés
<i>antaa*</i>	ad	<i>retki</i>	kirándulás
<i>auttaa* +part.</i>	segít vkinek	<i>vene</i>	csónak
<i>myydä</i>	elad	<i>kahvila</i>	kávéház
<i>tuoda</i>	hoz	<i>jäätelö</i>	fagyi
		<i>annos</i>	adag